

SZÉKELYKERESZTÚR.

GAZDASÁGI, IPARI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 5 kor., félévre 2 kor. 50 fill., negyed-
évre 1 kor. 25 fill. Egyes szám 10 fill. Megjelenik minden szombaton.
Előfizetések posta utalványon küldhetők vagy személyesen nyugta
mellett a kiadóhivatalban fizethetők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szabó Kálmán könyvnyomdájában,
hová a kéziratok küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak!

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szabó Kálmán.

Főmunkatársak:

Jaeger F. József, Pap Mózes,
Szentannai Sámuel, Dr. Viola Sándor.

Hirdetések ára: Egész oldal 12 korona, fél oldal 6 korona, negyed
oldal 4 kor., nyolczad oldal 2 kor. 50 fill. — Nyílt-tér sora 80 fillér.
Többszöri vagy évi hirdetések a lehető legkedvezményesebb árban.
Hirdetések és nyílt-tér díja előrefizetendő.

Az apró hirdetések között minden szó 3 fillér, feketébb, feltüntető
betűkből szedve, minden szó 6 fillérért közöltetik.

Közgazdasági önállóságunk.

Hivatalos kijelentések szerint Magyarországon és Ausztria közgazdaságilag egymásra vannak vagy volnának utalva. Egy-
más nélkül semmit se jelentünk, erőnk
szétforgácsolódna, míg egymással kar-
öltve, rengeteg hasznokat huzunk, gazda-
godunk, vagyonosodunk és a nagyhatalom
szerepét játsszuk.

Szóval: egymást kell támogatnunk, ki-
egésztetnünk, segítenünk, hogy összes-
ségben, végeredménykép kiválót, két ál-
lam jóllétét, boldogulását előmozdító dol-
gokat alkossunk.

Csakugyan így van, ha osztrák szemü-
vegen át nézzük a viszonyokat, kétséget
nem szenved ez a tény, ha Ausztria mér-
legeli a dolgok mibenállását. Mert Laj-
tán tuli szomszédaink vannak oly egoisták,
annyira kedvelik és szeretik magukat,
hogy nagyobb fejtörés nélkül is belátják
miképp nekik, igenis, szükségük van ránk;
mindamellettt egyre azt hajtogatják, hogy
közgazdasági együttműködés keretében
atyáilag gondoskodnak rólunk.

Oly látszatot adnak a közösségnek, mint-
ha teljesen nélkülözhetnének bennünket,
de merő jóindulatból, csupa testvéri sze-
retetből Magyarországot mellettük és ve-

lük haladni nagykegyesen megengedik,
hogy a mi gyámoltalan, szegény és ön-
állóságra képtelen közgazdaságunk hat-
hatósan fellendülhessen.

Ez az érem egyik oldala. A másik ol-
dal bezzeg egészen mást, sőt amazzal
homlokegyenest ellenkezőt mutat.

Nekünk egyáltalán nem telik örömmünk
az Ausztriával való közgazdasági együtt-
működésben, sőt szívünk mélyéből kíván-
nók, hogyha a osztrákok balra haladnak,
mi jobbra fordulhassunk. Hő ohajtásunk
lenne e közösség megbontása és tán még
imádságunkba is fogadnók és foglaljuk
a sógorokat csak tőlünk elszakadjanak.

Nó de ez még egyelőre utópia. Ők csak
nagy hangon szónokolnak a különválásról,
egyre hangoztatják, hogy könnyebben lé-
legzenének ha tőlünk megszabadulhatná-
nak, azt hajtogatván, hogy mi alattomban,
minden idegszálunkkal ragaszkodunk hoz-
zájuk holott alapjában véve úgy van, hogy
ők kapaszkodnak belénk. Ez is olyan „fog-
tam törököt, de nem enged“ — féle. Az
osztrákok fujnak, tajtékzanak, hogy el-
szakadni akarnának tőlünk, de mi beljük
csimpaszkodunk, pedig oly görcsösen ka-
paszkodnak kabátunk végébe, hogy szinte
elmetszeni kellene ruhánkat, ha kezük
ügyéből szabadulni szándékoznánk.

Beláthatatlan időkre akarnák velünk
oda át némelyek a kiegyezést megcsinál-
ni, de ne adj' Isten, hogy valaki azt merné
hinni az ő érdekükben, hanem tisztán, és
egyesegyedül a mi kedvünkért. Érdekes és
jól megjegyzendő, hogy a huzamosabb
időre szóló kiegyezés terve a hangadó és
illetékes körök ohaja, míg az elszakadást
áhitozók, azok kiket az egész világ minden
befolyást nélkülöző krakéléreknek ismer.

Akár hogy van, akár mint van, bármenny-
nyire csürjék és csavarintsák a dolgot,
mi egyet szeretnénk, egyet ohajtanánk, s
ez: a közgazdasági függetlenség. Az ég
jó voltából már olyan fokon és polcon
vagyunk, eltudunk bicegni a saját lábun-
kon is, de meg fokozatosan erősödnénk, ha
nem volnának mögöttünk és mellettünk
olyan hátramoszítottok, mint kedves szom-
szédaink, kik a mi bőrünkön élőködnek.

Az egy vigasztal bennünket, hogy talán
nincs messze az idő, midőn közgazda-
ságilag telyesen önállóak leszünk. Remél-
jük a legjobbat.

A politizálást napi, politikai lapjaink-
ra bizzuk, mi nem a politika, de az ipari,
közgazdasági és kereskedelmi föllendü-
lés szempontjából ohajtjuk az önállóság
eljövetelét. Szívünk egész teljének ohaja:
Önállóság jöjjön el a te országod!

Társadalmi élet és kellekei.

Irta: Türr A. Viktor.

(III. Folytatás és vége.)

Vegyük a dolgot más oldalról.

Próbáljuk csak meg egy mágnás, vagy csak
jobb módu földbirtokosnál bekopogtatni.

A legelső kérdése az, a bejelentő szolgától:

Hogy néz ki?! — s jaj szegény fejednek, legyen
az a tudomány csutorája, ha rosszul, izléstelenül
vagy öltözködve, „Szegény ördög“ és — mehetsz.

Esetleg színe elé kerülisz, legelső lesz egy erős
„végig nézés“ — ruhádon!

Ha találkozik öltözeted, illetve külsőd tetszésével
— noha ruha nem teszi az embert — hatást tettél
reá, s ügyed felerészben nyerve van. Lám, azt
még pedig be sem bizonyíthatad, hogy te ez, meg
az vagy, csak ezután következik.

Így tehát láthatjuk, hogy egy a „világ“ ban
forgoló embernek, eme társadalmi kellekek,
képzettsége mellett, a legjobb — ajánló levelei.

Még egyről akarok megemlékezni, mely szintén
nagy szerepet játszik a társadalomban, mely ugyan
annak nemhogy kelleke, de rákfenéje.

Ha végig tekintünk a polgári társaság életén,
lehetetlen hogy élénkbe ne tárulna egy szomorú
kép, mely leginkább a gondolkozási restségben
találja szomorú következményeit.

Értem itt a testi és lelki tétlenséget, melyet
közönségesen úgy szoktak kifejezni, hogy: lusta-
ság!

A testi lustaságról itt nem lehet bővebben érte-
kezni, mely tudvalevőleg sokkal mélyebben gyöke-
redzik az emberi lényben, semhogy csak úgy
könnyedén megmagyarázhatnók, hanem igenis a
lelki, szellemi tétlenséget, mely oly hátrányára
van a társadalomnak.

A lelki lustaság ott kezdődik, midőn az erő,
képesség, alkalom meg van s mégis bizonyos okból
elmulasztjuk azt tevékenységre serkenteni, buzdi-
tani, restek vagyunk gondolkodni, s így nagyon
természetes, munkálkodni, hanem várjuk, hogy
a sült galamb berepüljön a szánkba!

Úgy hiszem helyesen utalok imitten a rang-
és címkorságra. Miből származik ez legtöbbször?
mint a lelki lustaságból. Mert bizony sok nem
érdemli meg a „kitüntetés“, s mégis mily büszkén
hordja a fejét, és domborítja mellét a hová a
kis kereszt simul. — Aki tudja saját érdemeit,
annak ugyis saját tetteiben meg van a jutalma,
míg a másoknak ugyis csak külső cicoma az s nem

hiheti komolyan még maga sem, nemhogy mások
— hogy kiérdemelte legyen.

S ilyenek meg nem látják a társadalom gunyos
mosolyát. A bókukat készpénzül fogadják, a híz-
göket maguk köré gyűjtik, nevelik, táplálják, a
kik titokban rágalmazzák és piszkolják. miért?
mert nem tudnak, azaz nem szeretnek gondolkodni,
lelki lustaságban szenvednek.

Vagy tekintsünk az alsóbb polgári társadalmi
életet.

Találkozhatuk imitten egyfelől vakbuzgósággal,
türelmetlenséggel, megrögzöttséggel, másfelől a rít
haszonlesésnek megannyi válfajaival!

Sok esetet tudok, amikor a jómódu polgár egész
vagyonát, testi és lelki épségét a lutribá rakta,
másokat kik idejüket egyébbel sem töltötték, mint
a bucsujárással csupán azért, hogy így vélték
sorsuk jobbra fordulását. Mivé lettek? Tétlenség,
munkátlanság következtében a társadalom szé-
gyenév!

Tartsuk tehát szem előtt mindezeket, főleg mi
fiatalok, de inkább a szülők gyermekeiket illetőleg,
mert valamint a tudományt lassan-lassan, kicsi
korunktól kezdve igyekszünk elsajátítani, annál
inkább kell a társadalmi életrendhez szólni, mert
minél idősebbek leszünk, annál bajosabb azt mag-
unkévá tenni!

Ipar- és kereskedelmi kamarák ketté választása.

A nemzetállamban rideg osztályharcok csak erővesztést jelentenek. Mikor egy osztály létérdekeiért küzd, ezt oly szellemben s irányban kell megtennie, hogy ezáltal a nemzet öncélja erősödjék.

Szó sincs róla, ha egy osztály küzdelme révén erősödik, ez a körülmény csak a nemzet előnyére szolgálhat; de nem szabad, hogy ennek következtében viszont más osztály érzékeny kárt szenvedjen.

Az egyes osztályok küzdelménél mindig e szempont szolgáljon irányadóul.

Minden osztálynak, hogy a benne rejlő erőkapitalist teljes mértékben kiforraszthassa, szükség van, miszerint részére megadjuk azt a medret, melyen belül ezen célját elérhesse.

Minden osztály folyamatának meg kell lenni a maga sajátos medrének, melyek külön-külön utakon bár, de egy helyben kell, hogy egyesüljenek: a nemzet egyetemes medrében.

És ez a meder pedig, melyen belül egy osztály feladatának és hivatásának igyekszik megfelelni, képezi az illető osztály organikus szervezetét.

Az iparnak feltétlen megadandó, hogy organuma önálló mederben legyen megalkotva.

Legyenek bármennyire összeilők egymással egyes pontokon az ipar és kereskedelem érdekei, mindannak ellenére e két nagy gazdasági osztályt nem egyesíthetjük egy kalap alá, egy szervezetben. Az iparnak is, meg a kereskedelemnek is meg van a maga sajátos természetes mibenléte, mely egy mederben nem bontakozhat ki teljes valójában. Ezen természetes lényeg megköveteli úgy az ipari, mint a kereskedelmi létnek megfelelő sajátos feltételeit.

Ekként állván a helyzet, az ipar- és kereskedelmi kamarák feltétlen elkülönítendőek egymástól. Az iparosság alsófokú organumai mellé szükség van középfokú organumokra; különálló iparkamarákra, hogy itt az iparosság eszméiért folytatandó további küzdelméhez mintegy lélekzetet vegyen.

A mai ipar- és kereskedelmi kamarákban az ipar érdeke nem juthat teljességben kifejezésre. Majdnem mindenütt a kereskedő osztály férfiai szerepelnek, kiknek természetesen első törekvésük aztán a kereskedelmi érdekek védelme még akkor is, ha ez az ipari érdekek rovására történik. Ez is egyik oka az iparosok, különösen a kisiparosok köréből ismételt felhangzó ama kívánságnak, hogy a kereskedelmi- és iparkamarák kettéválasszassanak, külön kereskedelmi- és külön iparkamarákra.

Ez a kívánság annál jogosultabb, mert az állam kereskedelmi kormányzatában is a kereskedelmi- és iparkamarák véleményei vétetvén figyelembe, ezen vélemények alapján sokszor a legmértányosabb iparkövetelmények sem érvényesülnek.

Teljesen elérkezett az idő arra nézve, hogy a kereskedelmi- és iparkamarák mai lehetetlen rendszerével leszámoljunk, mert a kisipar, a hiányzó erősebb érdekképviselet, erélyesebb védelem hiányában mihamarabb befejezi útját a pusztulás lejtőjén. A mai kamarai rendszerben pedig nem találja meg azt a védő gondoskodást, mely lábra állítaná.

Közygülés.

Az etédi római katolikus ifjúsági egylet folyó hó 12-én tartotta az alapszabályok 28 §-a értelmében évi rendes közygülését Pap Gyula plébános elnöklése alatt. A szokásos ima elhangzása után, elnök emelkedett szónyalású beszédében szólt az ifj. egyletnek, mint a nevelés egyik hatásos eszközeinek fontos célját, visszaillesztést téve az elmúlt évre, hogy az egylet mily erőt fejtett ki a cél elérésére s a szellemi erő gyarapítására.

A zajos tetszéssel fogadott megnyitó után, Bálint Zoltán titkár tette meg jelentését az ifj. egyletnek egy évi munkálkodásáról. Letűnt ismét egy év az enyészet tengerében s helyét az 1905-ik esztendő váltotta fel. S egy letűnő év eseményeivel gazdagodott az egylet. Jelentésében szólt az egylet működését, majd úgy tüntette fel, mint az erkölcs és nemzeti önértés fejlesztőjét, majd az egy év alatt megtartott előadások fontosságáról s a megtartott szavazatok hasznosságáról értekezett hosszabban. Jelentést tett a megtartott ünnepélyek, színelőadások tánevigalmak sikeréről s végül megköszönte a bizalmat mellyel az év elején megajándékozták s az alelnök-titkari állásáról lemondott Titkari jelentése éljenzéssel fogadtatott s a törzskönyvből szóról szóra megörökítették. Demeter Gáspár pénztárnok tette meg jelentését a pénztár állásáról. Bevétel volt az elmúlt 1904. évben 212 kor. 95 fillér; kiadás volt 112 kor. 28 fillér. Az egylet pénztári maradványa 100 korona 67 fillér. — Közgyűlés pénztárnok jelentését tudomásul vette s az 1904. évre a felmentvényt megadta. Ezután könyvtárnok jelentése következett. A könyvtár gyarapodott vétel útján 16 kötettel 22 darabban. A jelentések tudomásul vétele után következett a tisztújítás. Tisztviselők régiiek lettek megválasztva. Választatott még 16 egyleti rendező a mindkét nembeli ifjúságból. Végül Demeter Lajos és Méra Juliána mondták köszönetet az egylet nevében, az elnök és titkárnak az egylet terén kifejtett munkásságukért. Elnöki beszéd s a szokásos ima elhangzása után közgyűlés véget ért.

Különfélék.

Farsang. A helybeli lengyár alkalmazatjai ma esvte Özv. Horváth Istvánnál zártkörű kosaras táncmulatságot rendeznek. — Alsósímfalván holnap 19-én Gálffy Kálmán főszolgabíró védnöksége alatt a vidék intelligentiája zártkörű kosaras táncvigalmat rendeznek. A kibocsátott meghívókon aláírt rendezőbizottság diszes névsora, de meg az alsósímfalvi mulatságnak jó hírneve is biztosít arra, hogy ezen tánevigalom is fényesen fog sikerülni. — E hó 25-én a helybeli ev. ref. egyház a torony-alap javára kosaras táncvigalmat rendez. — Csekefalván e hó 26-án műsorral egybekötött kosaras táncvigalom rendeztetik, ezen mulatság is biztosan nagyon látogatott lesz, mint szokott minden csekefalvi mulatság. — Alsósímfalván az ifjúsági egylet szintén 26-án ének és szavazatokkal egybekötött tánevigalmat rendez. A helybeli magyar kir. áll. tanítóképző ifjúsága zene- és táncestet rendez jövő hó 4-én, az intézet torna termében. — (Mulatságban nincsen hiány mulat, van alkalom mindenfelé s mi részünkről minden mulatságra sok közönséget s ottan vig mulatást kívánunk! Szerk.)

A rugonfalvi olvasó és önképzőkör folyó hó 12-én saját pénztára javára műsorral összekötött tánevigalmat rendezett, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legszebben sikerült. Összes bevétel volt 101 kor. 50 fillér, mely összegből leítve 43 korona 26 fillér kiadást, maradt a nemes ezélt szolgáló egylet javára 58 korona 24 fillér. Felülfizetések: Paál Lajos esendőrszázados (Kaposvár) 5 kor., Molnár János és neje (Kolozsvár) 2 kor., Paál Domokos 1 kor. 60 fill., Biró Károly (Derzs), ifj. Mészáros György, Mészáros Dénes (Kolozsvár) 1-20—1 kor. 20 fill., Kovács István, Molnár Mihály, Bálint Dániel, 1—1 kor., Lőrinczi Lajosné, Gál Sándor, 60—60 fill., Deák Ferencz, Kis Jánosné, Jeddé Lajos, 40—40 fill., Bokor Károly, 30 fill., Gyarmathi Jánosné, Székely Mihály, Simó Károly, Albert Lajos, Molnár Gyula, Vári Ödön, és Nagy István, 20—20 fill., A jó szívi felülfizetők fogadják a rendezőség hálás köszönetét. Rugonfalva, 1905. febr. 14-én Sebesi Miklos, r. b. elnök.

Műkedvelői színi előadás. A székelykeresztúri műkedvelő társulat f. hó 12-én Szigligeti Edének „Béldi Pál” című történelmi szomorú játékaival gazdagította előadásainak sorozatát. Az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg nagyon szépen sikerült. Csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk e terület nemes törekvéseiről. a midőn egy történelmi darabban — mi műkedvelőknél a legnagyobb ritkaság, — valóságos remekművel állott a közönség elé.

Mint rendesen a társulat tagjai ezuttal is ügyesen oldották meg nehéz feladatukat. Apafi Mihály (Nagy Miklós) a társulat e régi jeles tagja, most is a szokott jó volt. Reá több oldalról azt a megjegyzést lehetett hallani, hogy rövidre vágott hajával nem jól nézett ki a többi hosszú, magyaros hajviselti alakok közül. Ez csak azért volt, mert ahogy Apafi arczképét ismerjük, ő tényleg rövid haját viselt. Csulak Károlyné, mint fejedelmő nagyon jó alak volt s az első felvonásbeli jelenetét elég jól játszotta meg, azonban a II-ik felv. nagy jelenetében — mivel most volt először színpadon — egy kis lámpalázzal küzdött s ezt nem tudván eléggé elpálástolni mi miatt partnere (Apafi) is szokott jó alakításának színéből egy kissé vesztett. Br. Bánfi (Szabó Kálmán) rövid szerepében ügyes volt. Béldi (Fazakas Pál) hosszú, nehéz szerepét a kellő színvonalra emelte. Béldiné (Fazakas Pálné) hatásos nagy szerepét kiváló ügyesen és szépen játszta meg. Teleki Mihály (Bálint András) nyugodt hangú szerepét szépen játszta. Gróf Csáki (Macskássy Lajos) mint mindig, ez alkalommal is csak jót mondhatunk róla. Székely (Nagy József) és Nalaczi (Kálnoky Dénes) nehéz intrikus szerepükkel ügyesen birkoztak meg. Kápolnási Pál (Nagy Lajos) a derék ügyes hí szolgát alakította szépen és sikeresen. Cserei (Boros Zoltán) hálás szerepében ügyes volt. Gróf Haller (Fenyédi Mihály) Nagyvezir (Zigler Antal) Foglyár (Zsámbó Antal) és a többi szereplők mindnyájan szintén ügyesen állották meg helyeiket s a sikerben mindannyian részesek. Elismerés illeti Horváth Erzsike és Kovács Juliska kissaszonyokat is, hogy alig egy szóból álló szereppel felállva az előadás sikerét ez által emelték.

Az előadás fényét nagyba emelte a szép díszlet és a nagy színpadra való korhű, sok fényes magyar jelmez, 1 pár órára korszakot láttunk megjelenítve magunk előtt a rég letűnt időkbel. A felvonás között rövidke voltak s ez érdeme Zigler Antal gazdának, ki a sok változást ügyesen és gyorsan bonyolította le. A közönség hálás is volt az előadás iránt; taps s kihívás volt bőven s az előadásról egy kellemes estének benyomásával megelégedetten távozott s ez bő jutalmazása és elismerése a szereplők fáradságának.

A Tisztelt Gazda közönséghez! Mint tudomásunkra jutott Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedése Budapesten arról értesíti a gazda közönséget, hogy a lanyha irányzat következtében, a löheremagnak (stiriai löherének) f. é. január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályos kivül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4. számú prima primissima 95.— korona, 4-a számú legelsőrendű 93.— korona, 4-b számú elsőrendű 92.— korona, 50 kilonként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általános ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai löheremagot nem forgalmaz és hogy az általa szállított löheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ólomzára igazolja. Ezen árleszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja. —

Az etédi olvasó egylet és dalkör saját pénztára javára folyó hó 11-én műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett az „Erzsébet” királyné emlékére épített ház nagytermében. — A vidékről összesereglet vendégek, valamint a helybeli meghívottak által zsúfolásig volt tömve a nagy terem. A műsor Csia Kálmán elnök tartalmas megnyitó-jával kezdődött, melyet a hallgatóság éljenzéssel fogadott. A dalkör éneke után Szilágyi Béla jogszigorló adta elő Arany Jánosnak: „A honvéd özvegye” ez. költeményét nagy precizitással. A jól megválasztott költemény ügyes előadásáért zajostetés nyilvánított. Szavazás alatt pp.—tag játszotta zenekar. Ismét a dalkör énekel, mely után id. Gagyhi László szavalt Petőfi Sándornak: „Szegyet-szeggel” ez. költeményét, szavaltat éljenzéssel fogadtatott. A dalkörnek tréfás éneke után tánc következett, mely világos reggelig tartott. A tánc mulatság bevétele volt 126 kor. 80 fill. Felülfizettek: Csia Kálmán 4 kor. Dónáth Domokos, Simon András 3—3 kor. Major: Mózes, Kemény János, Kelemen Mihály esendőr, Gagyhi Sámuel tanár,

Jakab Adolf, Kelemen Miklós csendőr, Birtalan József ifj., Piros Aurél, 2—2 kor. Szabó Márton, Péter Márton. 1—1 kor. Bernád János, Faluvégi József, Bálint László, N. N., Bakó Dániel, Lőrincz András, Soll, 50—50 fill. Kelemen Lajos 30 fill. Fogadják a nemes szívű adakozók a rendezőség ezuton kifejezett köszönetét. Hogy a tánccsaladás úgy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerült, az a tisztviselőknél és a rendezőbizottságnak tulajdonítható.

A „Székelykeresztúri Jótékony célú Nőegylet“ E hó 14-én tartott estély kiváló nagyszámú közönséget vonzott Özv. Horváthné termeibe. Fried Edéné és Lengyel Samuné fáradhatatlan rendezőké részben az érdem, hogy az estély sikere oly magasan áll. A műsor pontjait dr. Szolga Ferenc felolvasással, Ajvász Annuska és Apáthy Zoltán dialoggal töltötték be. A szereplések jól sikerültek, a közönségnek nagyon tetszetek, minek bizonyossága az, hogy a tetszésnyilvánításokból tapsok alakjában bőven részesültek a szereplők. Műsor után vidám tánc és tánc következett.

A „Székelykeresztúri Jótékony célú Társaskör“ az e hét csütörtök estéjén tartott estély megint kiváló sikerrel lett megtartva. A nagyszámú közönség teljes estén kiváló jövedelműben érezték, találták magukat. Az estély műsorán szerepelt a tanító képző IV. éves növendékeinek egy része összevágó énekléssel. Tónpa Ilonka hegedült és énekelt elég sikerrel, majd Dobray Piroska szavalt ügyes előadással. ezután Dobray Kálmán cimbalom játékával hangolta még fennebb az ügyes vidám kedélyeket. A szereplőket többször zajosan megtapsolták. Műsor után tombola és ezt követően a fiatalok által már annyira várt tánc következett, melynek nem akart vége szakadni. Bevétel volt 32 kor. 20 fill.

Uj tizkoronások. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét az új tiz koronás bankjegyekre vonatkozólag. Az új 10 koronás bankjegyek kiadását e hó 25-én kezdik meg, a most forgalomban levőket pedig 1905. február 28-ig fogadják el fizetesképp vagy váltják be. Tehát még 2 esztendei élete van a most forgalomban levő 10 koronásoknak. Hej, csak azon idő alatt sok jutna mindnyájunk birtokába!

Gondatlanságból okozott tüzeset. Medesér községben mult hó 31-én este 8—9 óra közti időben Szatmári István kárára 1 istálló, takarmány, tűzifa, gazdasági eszközei elégték. Ember és állat élet nem esett a tűz martalékául. Az elégett tárgyak biztosítva nem voltak. Miku Agoston és Darkó Mihály csendőrök-ből állott járőr kiderítette, hogy a tűz Szatmári Istvánné szül. Almási Borbála gondatlanságából keletkezett, ki a szapulás után maradt tüzes parázst az istálló mellett szalmával vegyes szemétdombra öntötte, mitől az istálló tüzet fogott. Szatmári Istvánné az illetékes hatóságnak feljelentett.

Lopás. Biró István nagygalambfalvi lakos kárára mult évi december hó 10-én éjjel az udvarán kiterítve volt 10 férfi inget, 5 drb. gyermek inget, 5 drb. női inget, és 2 drb. asztalterítőt 50 kor. értékben, valamint e hó 10-én özv. Csiki Zsigmondné nagygalambfalvi lakos kárára 4 drb. női inget, és még többféle asztalneműt 30 korona értékben ismeretlen tettes ellopott. Veres Lajos örsvezető a tettest András csuli Domokos dobói lakos személyében kiderítette, kinél a fenti lopásokból származott tárgyakból több darabot megtalált. András csuli Domokos a hibáját azzal indokolja, hogy őtet a lopás elkövetésére Erős Andrásné szül. Biró Mária bethfalvi lakos, molnárné biztatta s tőle a lopott ruhaneműt meg is vette, Erős Andrásné beismerte azt hogy ő András csuli Domokostól ruhákat vásárolt; s azokat Segesvárt el is adta, de ő nem tudta, hogy lopottak voltak azok. A tények azonban vallomása ellen tanuskodnak, a mennyiben birtokában még most is sok fehérnemű találtatott az ellopottakból. — Nevezettek a bíróságnak feljelentettek.

Méreg az emberi nyálban. Gautier dr. párisi kiváló orvos-tanár és fizikus legutóbb az emberi nyálkát tette vizsgálódás tárgyává és arra a különös eredményre jutott, hogy az emberi nyál éppen olyan mérges, mint némely kigyófajoké csak hogy sokkal higabb annál. Gautier tanár több kísérletet végzett. 20 gramm süritett emberi nyálát fecs-

kendezett egy galamb bőre alá s a mérgezési tünetek majdnem azonnal mutatkoztak az állaton, mely eleinte reszketni kezdett, majd ingadozott. görcsöket kapott. elszedült s aszerint, amilyen mennyiségű volt a befecskendezett anyag, a galambok fél- vagy egy óra mulva elpusztultak. Az emberi nyál mérge azonban nemcsak a kigyómérgehez, hanem a hullámérgehez is hasonlít és az a különös sajátossága van, hogy még 100 fokra való hevítés után sem veszti el mérgező tulajdonságát. Érdekes megemlíteni, hogy egy korábbi vegyész, Reblais is ismerte az emberi nyálmérgező hatását s éppen azt hirdette, hogy az ember harapása veszélyes.

CSARNOK.

Farsangi Képek.

Felfordult a világ,
Nem ismerek rája:
Mindenfelé nóta,
Ugrádozás járja.
Az emberek mintha
Meggárgyultak volna:
Dözsölnek, tobzódnak —
Bolond, örült módra.

Kiveszi mindenki
Részét a vigasgból,
Mulatság, dáridó —
Nem hallani másról.
Boldog, boldogtalan:
Úgy szórja, dobálja
Pénzét, mintha Rothschild
Volna a papája.

Sütét büntenyákon,
Mint fényes termékbe! —
Lázás hévvel, mintha
Holnap késő lenne:
Az öröm poharát —
Bolond gondol másra —
Kéjjel hajtogatják,
Úritik egymásra.

Hogy lesz, mint lesz holnap?
Most senkisémet kérdi,
A kótyagos pulya
Azt hiszi, hogy férfi:
Ha ugrál, ha ordít,
Ott a fényes bálba!
A cigányok előtt,
Bankókat dobálva.

Vigadnak, mulatnak
Egytől egyig sorba,
Pedig a legtöbbszörnek
Lelkét bú, gond nyomja.
Kábult fölvel mégis —
Járják a bolondját,
Hogy később maguk is
Meg-megmosolyogják.

Hja! van miből: telik....
A világ hadd lássa
Oh, mily kél! Ragyogni
Az örült hajszába....
Adni kell a nagyott
Födolog manapság....
Bámulják a bohók —
Okosok kacagják!...

Porse Vilmos.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

Szabó Kálmán.

Nyilttér.)*

E lap olvasóinak szives figyelmébe ajánlom a „Székely Tanügy“ nevelés-oktatásügyi lap február hó 15-én megjelent 4. számát. Tisztelettel: Szentháromság, 1905. február 18. Sz. Szabó Géza, tanító.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

521—1904. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbíróságnak 1903. évi V. 512/1. számú végzése következtében dr. Viola Sándor székelykeresztúri ügyvéd által képviselt Wemiger Román budapesti cég javára Wagner Vilmos székelykeresztúri lakos ellen 557 kor. 45 fill. s jár. erejéig 1903. évi február hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 80 kötés nád, 20 kötés vas, 100 pár koresolya, 100 pakk szeg, 1 Wertheim kassza és 10 pléhtüzelő nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 512/4. számú végzése folytán 557 kor. 45 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi december hó 23. napjától járó 5 százalékkamatjai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 184 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Székelykeresztúron alperes bolt-helyiségében leendő megtartására 1905. évi március hó 4-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztúrt, 1905. évi február hó 2. napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

651—1904. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbíróságnak 1904. évi V. 330/1. számú végzése következtében dr. Schürger István szépsi ügyvéd által képviselt Brösztel Gáspár Schmid alsómecezenzói cég javára Wagner Vilmos székelykeresztúri lakos ellen 539 kor. 11 fill. s jár. erejéig 1904. évi szeptember hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 300 pakk szeg, 100 lánc, 50 zár, 10 vaseke, 20 sporhelt és 25 tiszt nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1904-ik évi V. 330/2. számú végzése folytán 539 kor. 11 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi július hó 15. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 80 kor. 25 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Székelykeresztúron, alperes bolt-helyiségében leendő megtartására 1905. évi március hó 3-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztúrt, 1905. évi február hó 1. napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

SZABÓ KÁLMÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE

Székelykeresztúron.

A beszerzett nagy mennyiségű anyagok és a legmodernebb gépek által azon kedvező helyzetben van, hogy: csinos kiállítással, gyorsan, hibátlanul és lehető legjutányosabb árért szolgálhat a t. megrendelők részére.

 Az árak felőli tájékozással!

100 darab **Névjegy** már 60 fillérért is.
100 darab **Báli meghívó** 3 kor. 60 fillérért is, de a kiállítás és papír minőség szerint emelkedő árral.
100 darab **Gyszjelentés** 6 koronáért is finom papírra, de a papír minősége szerint emelkedő árral készíttetik.
Iskolai és más könyvek bekötése olcsó árért.

 Raktáron levő nyomtatványok:

Adás-vevés szerződés rendes és nagy alakban s a hozzávaló kérés és felzetek, Adóslevél, Dohány-rendelési, Kölcsönkötelezvény, Utlevél-lap, Honvédnnyugta, Családi értesítő, Jegyzői iktatók, Adó- és értékbizonyítvány, Közs. pénztári napló, Ügyvédi meghatalmazvány, Költségvetés sommázat, Megyei útdadókönyv és ehhez Beszedési napló és új alaku Útdadókönyvecskék, Utalványozási jegyzőkönyv, Számadási főkönyv, Panaszjegyzőkönyvi iktatók, Halottkémi minták és Iktatója, Haláleset felvétel, Fizetési meghagyás, Községi tárgyalási jegyzőkönyvek, Bizonylat cselédkönyv váltásához,

Községi pótdadókönyv ehhez Kivetési s beszedési lajstrom, Marhalevél iktató s átruházó, Vágatási lajstrom, Ebadóhoz nyomtatványok, Tavasz marha és ló összeírás, Hagyatéki leltár, Községi vagyonleltár, Járványhoz vörös czédulák, Esküdtzéki tagok nyilvántart., Cselédkönyvi bizonyítvány, Állami tisztviselők s állami tanítók nyugtája, Nyugalmasított állami tisztviselők nyugtája, Katona férő helyek kimut., Fogatok összeírása, Országos munkás segélypénztár lajstrom, Bizonyítvány ujoncz felszólamláshoz, Jegyzői tárgymutató és még több. itt föl nem sorolható keresettebb mintákból.

Egészen ingyen

zománcozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazakat különféle nagyságban 12 darabot 1 frt 75 krért én szállíthatok. Ingyen csomagolás utánvétel mellett.

< A többi tárgyak feltűnő olcsó árban. >

Árjegyzéket ingyen küldök.

KOHN gyári raktáros,

Budapest,
VI., Csengery-utca 5r.

A ki önmagának,
A ki szeretett kedveseinek

hasznos olvasnivalót

akar mielőbb szerezni

az rendelje meg idejében a
a szellemtan kutatók által Székelykeresztúron
tartott gyakorlati kísérleteken nyert

SZELLEMI KÖZLEMÉNYEK-et,
melyek

7 füzetben megjelentek. * A teljes munka 2 kor. 10 fillér.
* Postai szállítás díj külön. *
Megrendelhető:

Szabó Kálmán

könyvnyomdája és könyvkötészetében Székelykeresztúron.

JAEGER F. JÓZSEF

SZÉKELYKERESZTÜRI

REAL- (TÖRZS) JÓGÚ GYÓGYSZERTÁRA

a mindennemű kül- és belföldi
KÜLÖNLEGESSÉGEK RAKTÁRA ÚJABBAN BEVEZETTE
„kizárólagos“ saját készítményei közé az
általános közkeveltségnek örvendő

 ARI CREME-t
ÉS
ARI HÖLGPOR-át

dobozonkint 1 korona árban,

Vásári zsebnaptár 1905.

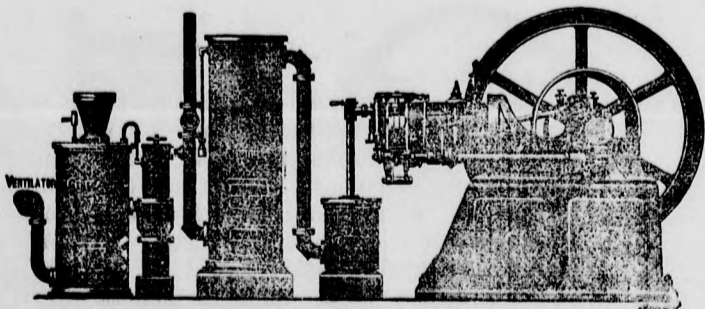
Husipari és állatforgalmi évkönyv

az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével ingyen és bérmentve meg minden mészáros, hentes, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő zsiradék- és esontkereskedő címére aki legalább félve előfizet a

MÉSZÁROSOK
ÉS HENTESEK
LAPJÁRA.

Előfizetés félve 6 kor.

Kiadóhivatal:
Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobillók, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Bevásárlás vagy megrendelés
alkalmával tessék ezen lapra s az
itt leadott hirdetésre hivatkozni!

GŐZCÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
GÉPÉRTŐ ÜZLETEK IS KÖTTETNEK.

"AGRARIA"

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

"NICHOLSON" GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

AZ
"AGRARIA"
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

"FONTOS!"

ÁLTALÁNOSAN EUSMERVE!

VEZSPREM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT
MAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZ-
TINKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK.
TULSZÁRNYALTÁK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE.
MINDENY TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI
UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEJGYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNNATRA
DUMENTÉSEN KÜLDÖTT!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM:
"AGRARIA"
BUDAPEST